

Articulatiestoornissen

Leren spreken vraagt tijd. Kinderen leren de verschillende klanken van hun moedertaal stap voor stap uitspreken. Het is dan ook logisch dat er gedurende dit leerproces soms moeilijkheden optreden. Eens we in staat zijn de klanken geïsoleerd uit te spreken, leren we ze te gebruiken in woorden. Ook dit is een proces waarbij het voorkomen van fouten en moeilijkheden niet onlogisch is. Je kan dit vergelijken met het leren van een nieuwe taal. Niemand kan alle klanken vanaf de eerste moment correct uitspreken en gebruiken in woorden.

Tot de leeftijd van 5 jaar is het niet abnormaal dat er spraakproblemen voorkomen. Er wordt pas gesproken van een articulatiestoornis als de problemen blijven of als er een klank of meerdere klanken foutief gearticuleerd, weggelaten, vervangen of vervormd wordt. Hieronder is een tabel terug te vinden waarin het leerproces van de verschillende klanken weergegeven wordt.

	3 jaar	4 jaar	5 jaar	6 jaar	7 jaar	8 jaar	9 jaar	10 jaar
f, k, m, p, w, ng	■							
j, v, b, h, ch, g, sj	■	■						
n	■	■	■					
l	■	■	■	■				
d	■	■	■	■	■			
t	■	■	■	■	■	■		
r/R			■	■	■	■	■	
z					■	■	■	
s						■	■	■

Er kunnen twee soorten articulatiestoornissen voorkomen:

- 1) **Fonetische stoornis:** er wordt gesproken van een fonetische stoornis wanneer het kind één of meerdere klanken van de moedertaal incorrect articuleert.
- 2) **Fonologische stoornis:** er wordt gesproken van een fonologische stoornis wanneer het kind de verworven klank(en) niet gaat gebruiken bij het vormen van woorden.

Indien er meerdere klanken foutief uitgesproken worden of wanneer er meerdere klanken weggelaten, vervangen of vervormd worden, wordt dit een meervoudige articulatiestoornis genoemd. Een mogelijke oorzaak hiervoor is het voorkomen van afwijkend mondgedrag: duimzuigen, foutief slikken, open mondademhaling, ... Deze hebben een negatieve invloed op het gebit en komen regelmatig voor in combinatie met een meervoudige articulatiestoornis.

Behandeling:

De behandeling wordt steeds individueel afgestemd op het kind en de specifieke problematiek. Het is echter belangrijk dat er thuis ook geoefend wordt. Het opnieuw aanleren van een klank of het correct leren articuleren van een klank in woorden is een

leerproces dat ook buiten het therapielokaal verder gezet moet worden. Ouders zijn steeds welkom om de articulatietherapie bij te wonen om zo de correcte articulatie en oefenmethodes mee te volgen en thuis toe te passen.

1) Fonetische stoornis:

Hierbij wordt er voornamelijk gewerkt a.d.h.v. modeling en imitatie. De therapeut toont de correcte articulatie van de klank en het kind moet dit nadoen. Dit gebeurt vaak voor een spiegel zodat het kind zichzelf kan observeren en zichzelf uiteindelijk ook kan corrigeren.

2) Fonologische stoornis:

Hierbij wordt er voornamelijk gewerkt op de bewustwording van de verschillende klanken. Het kind wordt attent gemaakt op het belang van het gebruik van de correcte klank in een woord.

Liesbeth Baerts en Sofie Antheunis